

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

 Generalitat
de Catalunya

BOIRA

Lluïsa Cunillé

Informació pràctica

Sala Petita

Del 09/10/25 al 09/11/25

Horaris:

- De dimecres a dissabte, a les 19 h
- Diumenge, a les 18 h

Funció accessible:

- Dijous 30 d'octubre. Els serveis disponibles per a aquesta funció són: audiodescripció, subtitulació al català, bucle magnètic individual, so amplificat amb auriculars i visita tàctil (clica aquí per reservar les entrades de la visita tàctil).

Durada: 1 hora i 35 minuts

Edat recomanada: a partir de 16 anys

NOU material de premsa disponible a www.tnc.cat/premsa

Preus:

-50% Joves, aturats i persones amb discapacitat	14 €
-25% grups, +65 anys i social	21 €
Preu general	28 €

Fitxa artística

Autoria
Lluïsa Cunillé

Direcció
Lurdes Barba

Repartiment:

Quim Àvila	Fill
Jordi Collet	Veí
Lina Lambert	Ella
Àurea Márquez	Viatgera
Albert Pérez	Ell

Escenografia
Lluc Castells

Ajudant d'escenografia
Cesc Colomina

Vestuari
Mariel Soria

Ajudanta de vestuari
Anna Ramón

Il·luminació
Maria Domènech

Assessorament en manipulació de cartes
Sergi Armentano

Espai sonor i composició musical
Jordi Collet

Assessorament en moviment
Òscar Valsecchi

So
Carles Bernal

Construcció d'escenografia
Taller d'Escenografia Castells SL

Caracterització
Toni Santos

Confecció de vestuari
Goretti Puente

Vídeo
Arnau Oriol Sanchez

Producció
Teatre Nacional de Catalunya

Ajudanta de direcció
Maria Lucchetti

Obra guanyadora del 1r Premi Frederic Roda, 2014

Sinopsi

Uns personatges perduts i confosos intenten sobreviure enmig de la corrupció i la impunitat

En una ciutat d'algun país de l'Europa de l'Est, una dona es troba amb el seu vol cancel·lat per culpa de l'espessa boira que cobreix tota la ciutat. Mentre espera el proper vol, lloga una habitació al pis d'un matrimoni amb moltes ganes de saber qui és aquesta misteriosa viatgera que passarà la nit a casa seva.

Boira és l'obra magistral de Lluïsa Cunillé, una de les veus en actiu de major trajectòria de la dramàtúrgia catalana contemporània, que explora els límits de la solitud, el desig i la memòria en un paisatge difuminat per la incertesa.

Lurdes Barba

La caiguda del mur de Berlín va ser un fet de gran transcendència política i valor simbòlic. Per a molta gent de l'Europa de l'Est representava la promesa d'accedir a una nova vida més lliure i pròspera. Per als occidentals suposava la victòria d'uns determinats valors, i, per al món, la fi de la Guerra Freda.

Boira ens situa al 2014, vint-i-cinc anys després, en una ciutat de la part oriental d'Europa immersa en una boira espessa, on cinc personatges perduts i confosos intenten sobreviure enmig de la corrupció i la impunitat. Però *Boira* parla, sobretot, del fracàs del projecte europeu. Un fracàs que, malauradament, es posa de manifest avui amb un clima bel·licista, projectes de rearmament i el missatge de la por, que deixa poc espai a l'esperança.

Lurdes Barba, direcció de l'obra

Activitats

Col·loqui moderat per Agnès Marquès

Divendres 17 d'octubre del 2025, després de la funció

Els col·loquis sobre els espectacles compten també amb els membres de la companyia. Una ocasió única per aprofundir en cada proposta escènica amb la mirada particular d'un espectador privilegiat.

Agnès Marquès és periodista i escriptora. Ha construït la seva trajectòria en els mitjans de comunicació a través de formats informatius i reportatges amb mirada social i cultural. Dirigeix i presenta el *Catalunya nit* a Catalunya Ràdio, i des de fa quatre temporades escriu setmanalment a *El Periódico*. Amb la seva primera novel·la, *Ningú sap que sóc aquí*, va obrir un nou camí creatiu on conflueixen l'ofici periodístic i la passió per la narrativa.

Llibre de *Boira* publicat pel TNC

Edició especial del text de l'obra a 5 €

Disponibles a partir del dia de l'estrena de l'espectacle. Es poden adquirir a les taquilles els dies de funció, a la màquina expenedora del vestíbul de la Sala Gran i anticipadament per Internet.

Club de lectura: Llegir el Teatre

Tot un clàssic que ja aplega més de 22.000 lectors en els darrers 12 anys. El TNC forma els conductors d'aquests clubs i després s'organitzen sortides al TNC per veure l'espectacle que s'ha treballat.

Lectures Temporada 2025/2026:

Boira, de Lluïsa Cunillé

Tarsius, de Lara Díez Quintanilla

La corona d'espines, de Josep Maria de Sagarra

Maria Magdalena, de Michael De Cock, Carme Portaceli i Inés Boza

La reina lloba, de Pau Carrió a partir de William Shakespeare

Antígona, *Èdip rei*, *Èdip a Colonos*, de Sòfocles amb traducció de Carles Riba

El Firmament, de Lucy Kirkwood

*Activitat desenvolupada amb el Servei de Biblioteques del Departament de Cultura.

Pròleg

Ana Prieto Nadal. *Pròleg de Boira: Teatre Nacional de Catalunya*

BOIRA, SUBJECTIVITAT, DESMEMÒRIA

Lluïsa Cunillé (Badalona, 1961) és una autora d'absoluta referència dins el panorama dramàtic català dels darrers trenta-cinc anys. Ha obtingut, entre d'altres, el Premi Nacional de Teatre de la Generalitat de Catalunya (2007), el Premi Lletra d'Or (2008), el Premi Nacional de Literatura Dramàtica del Ministeri d'Educació i Cultura (2010) i la Creu de Sant Jordi (2025).

Va ser a la dècada dels noranta quan, arran dels cursos que va fer amb José Sanchis Sinisterra a l'Obrador de la Sala Beckett, Cunillé va començar a donar a conèixer la seva producció: en només una dècada va estrenar obres tan emblemàtiques com *Rodeo* (1992), *Libración* (1994), *Aigua, foc, terra, aire* (1995), *Accident* (1996), *La venda* (1997), *Dotze treballs* (1998), *Apocalipsi* (1998) i *La cita* (1999), per dir-ne només algunes.

L'any 1996 José Sanchis Sinisterra va encunyar el terme, ja cèlebre, de «poètica de la sostracció» per referir-se a l'univers ficcional de l'autora. Deia el dramaturg i estudiós que, en el teatre de Cunillé, el conflicte és insinuat, omès, postergat, relativitzat o portat al terreny lúdic; l'economia expressiva ateny el misteri; l'austeritat muda en densitat. Enfront d'aquesta etiqueta, ja superada, estudiosos com Laurent Gallardo han defensat la idoneïtat de parlar d'obertura a la significació i d'ambigüïtat —més que no pas d'opacitat i de manca de concreció—, posant en relleu l'exigència de llibertat inèdita a què respon aquesta escriptura.

En traspasar el llindar del segle XXI, Cunillé es va mantenir fidel a la seva poètica —molt reconeixedora en peces com, entre d'altres, *Passatge Gutenberg* (2000), *Occisió* (2005) o *El temps* (Premi Born de Teatre 2010)—, alhora que va ampliar territoris. Això darrer es tradueix en la diversificació de les estratègies espaciotemporals; l'ampliació del camp del personatge i la seva exploració a través de la paraula; la hibridació de gèneres i registres; una major contextualització històrica —*Barcelona, mapa d'ombres* (2004), *El bordell* (2008), *Dictadura* (2010)— i l'explicitació del compromís testimonial amb l'època actual i el passat recent —*Après moi, le déluge* (2007), *Islàndia* (2009; estrenada el 2017), *Geografia* (2014), *El carrer Franklin* (2015). A més, en diàleg amb la tradició, va anar eixamplant l'espectre, enormement eclèctic, d'influències culturals; en tàndem amb Albertí, va adaptar sarsuela —*El dúo de La Africana* (2007), *La corte del Faraón* (2008)— i va homenatjar el teatre de varietats —*La Pajarera* (2011), *L'Emperadriu del Paral·lel* (2021)—, l'obra d'intel·lectuals heterodoxos —*El*

Pròleg

pes de la palla (2004), *PPP* (2005)—, etc. D'altra banda, la Companyia Hongaresa de Teatre, que Cunillé va cofundar el 1995 amb Lola López i Paco Zarzoso, ha dut a escena nombrosos espectacles seus: *Aquel aire infinito* (2003), *Il·lusionistes* (2004), *Conozca usted el mundo* (2005), etc.

Més enllà de tota aquesta diversificació temàtica i formal, el teatre de Lluïsa Cunillé reenvia —també en les seves obres més recents: *El jardí* (2018; estrenada el 2021), *El gos* (Premi Born de Teatre 2022; estrenada el 2023) i *L'últim dia* (2024)— a una insubornable postura ètica, relacionada amb els mecanismes de resistència íntima que permeten als personatges continuar mantenint la seva parcel·la de llibertat i fer front als processos de desintegració i corrosió, així com defugir els tòpics i intervencionismes.

Boira, l'obra que aquí presentem, va resultar guanyadora, l'any 2014, del primer Premi de textos dramàtics Frederic Roda i el 2016 va ser publicada per l'Editorial Comanegra i l'Institut del Teatre dins la col·lecció «Dramaticles». El 2019 se'n va fer una lectura dramatitzada, sota la direcció de Xavier Pujolràs, al Teatre Nacional de Catalunya. Ara serà Lurdes Barba qui assumeixi el gratificant repte de dur-la a escena.

L'acció transcorre vint-i-cinc anys després de la caiguda del mur de Berlín en un país innominat de l'Europa de l'Est. A la sala principal d'una casa modesta viuen una exfotògrafa de cinquanta anys que pateix fibromiàlgia (Ella) i el seu marit (Ell), un taxista que abans conduïa camions i ara aspira a regentar un bar. L'home ha arribat acompanyat d'una clienta (la Viatgera) a qui ha ofert l'habitació de convidats per passar-hi la nit, en saber que el seu vol quedava ajornat per a l'endemà a causa de la boira. Serà la primera vegada que el matrimoni allotgi a casa algú de l'antic bloc oriental: s'estimen més rebre turistes americans, japonesos i de l'Europa occidental.

Enmig de la nit i d'amagat dels seus pares, irromp el Fill, que es troba la Viatgera asseguda a una butaca i tapada amb una manta. El jove, que afirma ser un jugador professional de pòquer, s'ofereix a explicar-li a la dona, presumptament periodista, una fosca història familiar. El Veí de dalt, que manté una estranya amistat amb el noi, farà també una intempestiva i etílica aparició, i concedirà a la Viatgera, de manera informal i espontània, una entrevista. Es tracta d'un astronauta que, després d'haver estat entrenat durant anys pel programa espacial soviètic per batre el rècord de permanència d'un home sol a l'espai, va veure com la caiguda del mur de Berlín frustrava tots els seus projectes. I, en comptes de viatjar a l'espai exterior, va acabar arrossegant-se de bar en bar i explicant la seva història de fracàs a qui volgués escoltar-la.

Ciceró va deixar dit que la Història és testimoni del temps, llum de la veritat, vida

Pròleg

de la memòria i mestra de la vida. Però la història recent del país innominat on viuen aquests personatges està coberta de boira. Una boira espessa que, com els esborralls del plànol de la ciutat a *Barcelona, mapa d'ombres* (2004), oculta alguns aspectes i distorsiona la interpretació del període i del mapa. Els nets no saben el que van fer els seus avis a la guerra, i ignoren fins a quin punt la situació en què es troben immersos és producte de la història recent. Aquesta amnèsia es feia també palesa en el jove d'*El bordell* (2008), i la denunciava la professora de *Geografia* (2014). *Saturnal* (2019) fa evident el naufragi de l'humanisme i les humanitats, i a *El jardí* s'imposa una desmemòria que impedeix qualsevol operació reparadora; hi opera la metàfora baumaniana del jardiner —la jardinera, en aquell cas— que s'ocupa de tenir cura de la memòria del món. Descuidar la història —la vida de la memòria— pot portar a confondre deliberadament causes i conseqüències —com passa a *Boira* amb l'anècdota del cotxe estibat contra un quiosc. No saber d'on venim equival a perdre les claus necessàries per entendre el present. I afavoreix un clima d'impunitat en què l'engany prolifera.

La boira es consolida com a metàfora de la desmemòria, la confusió i la coartada moral. També l'estatut dels personatges resulta boirós, per confús o ambigu; la seva condició gairebé espectral fa pensar en *La nit* (2006), una obra plena de referències a l'atzar i la catàstrofe en què no quedaven clares les fronteres entre el món dels vius i el dels morts; entre l'efectivitat material i el substrat oníric; entre la realitat i el desig. De fet, la boira espessa que cobreix l'obra que ens ocupa no dura més d'una nit, en el transcurs de la qual penetrarà l'enteniment dels personatges. Aquests, emparats pel desordre moral imperant, fan —i es fan— totes les trampes que poden per sobreviure. El temps d'excepció propiciat per la boira afavoreix l'expressió d'una subjectivitat que s'apodera de tot.

La mestressa de la casa, confinada a l'espai domèstic a causa d'una malaltia crònica, esdevé la immòbil depositària de les il·lusions estroncades dels seus parents i conciutadans: «El comunisme ens va expulsar a tots de les nostres vides i el capitalisme ens acabarà expulsant a tots del món». La seva memòria està seriosament danyada per traumes o lesions; l'amnèsia voluntària o selectiva és la seva condició. Cada diumenge, mentre es maquilla acuradament, rememora, reviu o refà —inventa— un discurs de quan era jove i va guanyar un prestigiós premi de fotografia. Havia tingut la sort de trobar-se de vacances a Berlín el dia que van començar a enderrocar el mur, de manera que havia pogut capturar un moment d'una transcendència històrica incomparable. El ritual la transporta a una versió millor de si mateixa, fora del present i magnetitzada pel record —per la reviviscència— de temps més feliços, quan era possible encarar el futur amb esperança. Aquest personatge presenta una sèrie de similituds amb el de la mare de *Dinamarca* (2010) i també amb el de la dona gran de *La vergonya* (2011), ancorats en el passat i cada cop més propensos a evadir-se —a còpia d'oblit— de la profunda decepció que senten pels usos i costums de la societat actual.

Pròleg

Veiem com, un cop més, la dramaturga radiografia la societat des de baix, espiant —com diu Víctor Lenore— els temps morts dels perdedors. El fet que Ell i Ella donin pràcticament la mateixa versió dels fets de la seva vida conjunta, com si es tractés d'una versió oficial, indica fins a quin punt han hagut de (re)construir-se a si mateixos per mostrar-se al món d'una manera coherent, i forjar-se així una identitat explicable que eludeixi el caos i el dolor de les seves vivències; estan mimetitzats a força de rutina i convivència —igual com el seu fill, segons diu ell mateix, va aprendre a enverinar per imitació. Per la seva banda, la Viatgera, dona misteriosa que exerceix una forta atracció sobre tots els personatges, subministra informacions sovint contradictòries, per acabar deixant el seu destí en mans del Fill. Els personatges resulten transparents —la seva vulnerabilitat és manifesta— i alhora inexpugnables en la seva alteritat.

Un dels grans temes és la mentida, relacionada amb els jocs d'imaginació que, tal com apunta Fabrice Corrons, serveixen per resoldre o assumir fets traumàtics amb prou feines admesos o suggerits. Res no acaba de ser veritat, en aquest encadenament nocturn de confessions. Els personatges es caracteritzen per la necessitat profunda de col·locar bones històries, d'assajar-se amb versions que desfan i refan, tot improvisant. Posen a prova els seus relats, l'interès de les seves vides al límit del desnonament, per saber si valen, si han valgut la pena. És l'interès que susciten, més que la seva veracitat, el que esdevé moneda de canvi. Potser respon al signe dels temps, això d'amagar-se rere una bona història per disfressar el fracàs vital.

L'anell de Giges, esmentat al discurs final de l'ex-fotògrafa davant el mirall, és la clau —interpretativa o hermenèutica— que obre i explica aquest temps de miratge i impunitat en què no hi ha càstig per a les mentides, els robatoris, les delacions a canvi d'una recompensa. A *L'ase i la pedra* (2015) també es desenvolupa una temàtica de la simulació, a través de la mentida o la disfressa, amb teatrets improvisats i jocs de suplantació. Allà, com a *Barcelona, mapa d'ombres* o com a *Conozca usted el mundo*, hi ha intercanvis, sovint espuris, entre desconeguts que comparteixen conjunturalment un sostre —treballen, viuen o coincideixen en una pensió, un hotel o una casa privada. Queda clar que les diferents obres del corpus de l'autora — un univers amb lleis pròpies— disposen d'estances amb passadissos secrets que les comuniquen entre si. Els personatges fan servir tota mena de subterfugis per protegir-se i eludir la banalització del seu dolor, de manera que no quedi reduït a una simple mercaderia en l'intercanvi dialogal.

Com la fotògrafa irrecuperable de *Boira* —una versió d'Ella, fixada en un moment clau o frontissa—, Lluïsa Cunillé retrata sense ser vista. Xavier Puchades es refereix al conjunt del seu teatre com una sèrie d'instantànies que documenten la vida íntima actual sense espectacularitzar-la; Xavier Albertí, per la seva banda, el considera com una mena de cartografia de la nostra contemporaneïtat emocional. La dramaturga

Pròleg

capta moments, paisatges i besllums de l'Europa contemporània des d'una perspectiva imprevista, indirecta o obliqua. Contribueix, així, a explicar les lògiques que orquestren les transformacions del present social i històric, a través de les formes de vida material i el món psíquic dels seus personatges. Resulta inqüestionable la capacitat que té el seu teatre d'erigir-se en testimoni del món on s'inscriu, així com de reinterpretar els modes relacionals, posicionaments i actituds dels individus del nostre temps. Les seves obres delaten una minuciosa observació i operen —com diu Puchades— una introspecció sobre la realitat.

Els personatges busquen una modesta salvació personal, però sovint estan atordits per la desmemòria, un mal que en el teatre de Cunillé pot adoptar l'aparença d'una boira espessa —com en aquesta obra— o d'esborralls sobre el mapa —com a *Barcelona, mapa d'ombres*. Els personatges sovint ometen els seus traumes per no banalitzar-los; per protegir-se de tòpics i intervencionismes. Però com més s'hi resisteixen, més evidencien el seu dolor. La forta erosió causada pel neoliberalisme, el retrocés en matèria de drets i el desmantellament de l'estat del benestar han conduït a una precarització generalitzada, no només en l'àmbit laboral, polític i econòmic, sinó també en termes de construcció del jo de l'individu. D'aquí que desenvolupin una sèrie d'estratègies o mecàniques de la consciència per a l'autodefensa i supervivència íntima. La postura ètica de la dramaturga té a veure amb aquella «resistència íntima» amb què Josep Maria Esquirol va titular el seu assaig sobre una filosofia de la proximitat. Perquè qui s'endinsa en el desert no és un desertor, sinó un resistent.

Amb la seva tenaç indagació dels marges, Lluïsa Cunillé aconsegueix captar la foscor íntima del nostre temps —en això rau la seva contemporaneïtat intempestiva, que diria Agamben— i traçar un mapa d'ombres i de boires de la contemporaneïtat.

ANA PRIETO NADAL

BIBLIOGRAFIA

AGAMBEN, Giorgio. *Che cos'è il contemporaneo?* Milà: Nottetempo, 2008.

ALBERTÍ, Xavier, et al. «Fer Cunillé. Moments d'una conversa entre Xavier Albertí, Lurdes Barba, Lola López i Paco Zarzoso», a *DDT: Documents de dansa i teatre*, 5, 2005.

CICERO, Marcus Tullius. *De oratore*, edició de Harris Rackham i Edward William Sutton. Cambridge: Harvard University Press, 1942. [URL: archive.org/details/cicerodeoratore01ciceuoft]

CORRONS, Fabrice. *Le théâtre catalan actuel (1980-2008): une pratique singulière?: l'étude de la relation théâtrale chez Sergi Belbel et Lluïsa Cunillé, deux auteurs de «l'Escola de Sanchis»* [tesi doctoral]. Université de Toulouse II – Le Mirail, 2009. [URL: theses.fr/2009TOU20050]

CUNILLÉ, Lluïsa. *Deu peces*. Barcelona: Edicions 62, 2008.

— *Teatre reunit (2007-2017)*. Tarragona: Arola Editors / TNC, 2017.

— *El jardí; Els subornats*. Barcelona: Rema 12, 2021.

— *Teatre reunit (2012-2024)*. Tarragona: Arola Editors, 2024.

Pròleg

ESQUIROL, Josep Maria. *La resistència íntima. Assaig d'una filosofia de la proximitat*. Barcelona: Quaderns Crema, 2015.

GALLARDO, Laurent. «Lluïsa Cunillé: ètica i estètica de la resistència», pròleg a Lluïsa Cunillé, *Teatre reunit (2007-2017)*, pàg. 9-16. Tarragona: Arola Editors / TNC, 2017.

LENORE, Víctor. «El banquete de las consecuencias», a (*Pausa.*) *Quadern de teatre contemporani*, 43, 2021. [URL: www.revistapausa.cat/el-banquete-de-las-consecuencias]

PUCHADES, Xavier. «Cunillé, mapa de sombras». (*Pausa.*) *Quadern de teatre contemporani*, 20, 2005. [URL: www.revistapausa.cat/cunille-mapa-de-sombras]

SANCHIS SINISTERRA, José. *La escena sin límites*. Ciudad Real: Ñaque Editora, 2002.

BOIRA

Material de premsa
disponible a
www.tnc.cat

Mecenes

Patrocinador

Damm
Fundació

Protector

FUNDACION
ACS

Benefactor

Coca-Cola

Col·laboradors

VERI
ALGUA PURA DEL PIRINEU

Gramona

 FC BARCELONA

Mitjans de comunicació

LA VANGUARDIA

3

CATALUNYA
RÀDIO

Pel Periódico

EL PUNT AVUI+

a
ara.cat

RAC1

Servei educatiu i social

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
i Formació Professional

 Fundació "la Caixa"

Projecte Tàndem

Fundació
Catalunya
La Pedrera

Plaça de les Arts, 1
08013 Barcelona
Tel. 933 065 700
www.tnc.cat

